

DECIZIE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Nina Vascan

Victor Burduh

Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Serghei Comisarenco, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Comisarenco împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” cu privire la încasarea drepturilor salariale, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” împotriva lui Serghei Comisarenco cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 septembrie 2011, Serghei Comisarenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” cu privire la încasarea drepturilor salariale, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii inițiale și a cererii de concretizare a pretențiilor a indicat că, prin ordinul nr. 16 din 1 februarie 2008 a Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” a fost angajat în calitate de manager cu salariul de funcție mărime de 1 980 de lei. La 22 aprilie 2011, în temeiul art. 85 alin. (1) Codul muncii, a demisionat din proprie inițiativă.

În perioada executării obligațiilor de serviciu, Societatea cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” nu i-a achitat salariul începând cu luna septembrie 2010 până în luna aprilie 2011 inclusiv, în sumă totală de 15 619,90 de lei și compensația pentru concediul de odihnă anual nefolosit în mărime de 2 152 de lei.

Prin răspunsul din 8 septembrie 2011 a Inspecției Muncii se confirmă că, la desfacerea contractului individual de muncă, contrar prevederilor art. 142 alin. (1) și art. 119 alin. (1) din Codul Muncii, Societatea cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” nu a achitat lui Serghei Comisarenco salariul pentru perioada septembrie 2010 – aprilie 2011 și compensația concediului de odihnă anual nefolosit, în sumă totală de 17 772,71 de lei.

A indicat că, de la momentul apariției dreptului de a solicita încasarea prejudiciului material cauzat prin reținerea salariului, adică din luna octombrie 2010 și până la data emiterii de către instanța de insolvență a încheierii privind admiterea spre examinare a cererii introductive depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” cu privire la intentarea procesului de insolvență, o perioadă de 1050 de zile, penalitatea pentru reținerea plăților salariale constituie suma de 16 606,80 de lei.

A menționat că, din cauza reținerii plăților salariale pentru o perioadă de 1050 de zile, i-a fost cauzat un prejudiciu moral pe care îl estimează la suma de 10 000 de lei.

A specificat că, la 9 august 2011 a depus cerere prealabilă la Societatea cu Răspundere Limitată „Nina&ASN”, care nu a dat rezultate pozitive.

Solicită Serghei Comisarenco admiterea acțiunii, încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” în beneficiul său salariul în sumă de 15 619,90 de lei, 2 152,81 de lei indemnizația de concediu, 8 077 de lei pentru reținerea salariului, 5 000 de lei cheltuieli de judecată și 10 000 de lei prejudiciul moral.

La 31 octombrie 2012, Societatea cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” a depus cerere reconvențională împotriva lui Serghei Comisarenco cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că, Serghei Comisarenco a activat în cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” iar pe parcursul activității a gestionat mijloace bănești și bunuri ale întreprinderii. Unele încălcări din partea lui Serghei Comisarenco privind evidența și gestionarea acestora erau trecute cu vederea deoarece se afla într-o situație privilegiată față de alți angajați.

A indicat că, pe parcursul lunilor august 2010 – aprilie 2011 Serghei Comisarenco a primit mijloace bănești și produse alimentare în valoare totală de 23 991,88 de lei, fapt care se demonstrează în mod direct și indirect prin înscrisurile anexate la cerere. Însă, semnătura lui Serghei Comisarenco nu este pe toate înscrisurile, dar, prin contrapunerea bonurilor eliberate de persoanele responsabile ce eliberau marfa și notițele din carnet, se denotă recepționarea acestora.

În condiții similare, persoanele responsabile de la întreprindere au eliberat mijloace bănești lui Serghei Comisarenco, fapt care se demonstrează prin înscrisurile anexate.

A menționat că, valoarea totală a bunurilor și mijloacelor bănești primite de Serghei Comisarenco de la Societatea cu Răspundere Limitată „Nina&ASN”, este de 23 991,88 de lei.

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” admiterea cererii reconvenționale, încasarea în beneficiul său de la Serghei Comisarenco a sumei de 23 991,88 de lei și a cheltuielilor de judecată suportate la achitarea taxei de stat.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2013 a Judecătorei Centru, mun. Chișinău, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere

Limitată „Nina&ASN”, s-a admis parțial acțiunea depusă de Serghei Comisarenco, s-a încasat din contul Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” în beneficiul lui Serghei Comisarenco salariul în sumă de 15 619,90 de lei, 2 152,81 de lei indemnizația de concediu, 16 606,80 de lei prejudiciul material cauzat prin reținerea salariului și 5 000 de lei prejudiciul moral. S-a respins cerința lui Serghei Comisarenco privind încasarea prejudiciului moral.

Prin decizia din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Nina&ASN”, s-a casat parțial hotărârea din 18 decembrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău în partea admiterii acțiunii depuse de Serghei Comisarenco cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri sub formă de încheiere prin care procesul civil pe marginea cerințelor lui Serghei Comisarenco împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” cu privire la încasarea drepturilor salariale în cuantum de 16 606,80 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei s-a încetat. În rest, hotărârea din 18 decembrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a menținut.

La data de 6 martie 2018, Serghei Comisarenco reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov a declarat recurs împotriva deciziei din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a indicat că, instanța de apel a făcut referire la prevederile art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă, deoarece într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă.

A relevat că, instanța de apel nu a verificat dacă încheierea din 6 decembrie 2016 a instanței de insolvabilitate, din cadrul procesului de insolvabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN”, este o încheiere definitivă, reținând doar că termenul de atac a acesteia este depășit.

A menționat că, încheierea din 6 decembrie 2016 a instanței de insolvabilitate este o încheiere protocolară și se atacă odată cu fondul cauzei. Instanța de apel a dispus încetarea procesului în baza unei încheieri protocolare care nu este definitivă și nu a intrat în vigoare. Procesul de insolvabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” nu este finalizat.

Examinând recursul declarat de Serghei Comisarenco, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 30 noiembrie 2017 și a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 20 februarie 2018 (vol. II, f.d.33, 39), dar date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat de Serghei Comisarenco la data de 6 martie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 12 aprilie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 12 iunie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” a solicitat declararea ca fiind inadmisibil recursul declarat de Serghei Comisarenco.

Prin încheierea din 13 iunie 2016 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Serghei Comisarenco, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov s-a considerat admisibil fiind transmis pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis, casată integral decizia instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

Potrivit art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

După cum urmează, la examinarea în ordine de apel a cauzei, Veaceslav Timotin, care este administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN”, în proces de insolvență, a depus cerere prin care a solicitat suspendarea examinării cauzei până la validarea creanțelor, prezentând instanței hotărârea din 23 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a intentat procesul de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” (vol. I, f.d.240-241).

Prin încheierea din 28 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-a suspendat examinarea cauzei până la soluționarea de către instanța de insolvență a chestiunii cu privire la validarea creanțelor pretinse de către Serghei Comisarenco (vol. I, f.d.245-247).

Prin încheierea din 9 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a reluat examinarea prezentei cauze (vol. II, f.d.8-12).

Prin decizia din 30 noiembrie 2017, Curtea de Apel Chișinău a dispus încetarea procesului pe marginea cerințelor înaintate de către Serghei Comisarenco privind încasarea drepturilor salariale și a cheltuielilor de asistență juridică.

Verificând legalitatea deciziei contestate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, la emiterea deciziei sale, instanța de apel s-a bazat pe tabelul de creanțe întocmit de către administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN”, în proces de insolabilitate.

Potrivit tabelului de creanțe, au fost respinse ca fiind tardive creanțele înaintate de către Serghei Comisarenco în cuantum de 16 606,80 de lei, ce reprezintă salariul neachitat și 5 000 de lei cheltuielile de asistență juridică.

Instanța de apel a constatat că, acțiunile administratorului insolabilității și încheierea din 6 decembrie 2016 a instanței de insolabilitate, din cadrul procesului de insolabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN”, nu au fost contestate în termen, cererea de recurs fiind declarată la data de 17 noiembrie 2017, prin care sa solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că există o soluție pe marginea creanței înaintate de către Serghei Comisarenco, deoarece creanța a fost inclusă ca fiind tardivă iar contestarea actelor de procedură nu a avut loc în termenul prevăzut de lege.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, potrivit copiei tabelului de creanțe al Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN”, administratorul insolabilității a inclus ca tardivă creanța lui Serghei Comisarenco (vol. II, f.d.17).

Însă, copia tabelului de creanțe anexat la materialele cauzei, care a stat la baza deciziei contestate, nu este certificat în modul corespunzător. Or, cererea de admitere a creanțelor este, potrivit art. 141 alin. (1) Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, echivalentă unei cereri de chemare în judecată, iar Tabelul definitiv al creanțelor are statutul unei hotărâri judecătorești. Acest lucru este stipulat în alin. (8) art. 143 din Legea insolabilității, unde, consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garanți. Adică consemnarea cu titlul „validat”.

În sensul celor relevate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel neprobat a dispus încetarea procesului în partea pretențiilor înaintate de Serghei Comisarenco, punând la baza deciziei copia Tabelului creanțelor care nu a fost certificat în modul corespunzător și nu au fost validate creanțele recurentului.

Mai mult ca atât, încheierea protocolară din 6 decembrie 2016 din cadrul procesului de insolabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN”, nu poate fi apreciată drept hotărâre rămasă irevocabilă, emisă într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri, condiție prevăzută de art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă, pentru încetarea procesului.

Această circumstanță este apreciată drept o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Ținând cont de imposibilitatea instanței de recurs de a corecta respectiva omisiune de procedură, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa decizia din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Serghei Comisarenco, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov, a casa decizia din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Serghei Comisarenco, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov.

Se casează decizia din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Comisarenco împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” cu privire la încasarea drepturilor salariale, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Nina&ASN” împotriva lui Serghei Comisarenco cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Galina Stratulat

Nina Vascan

Victor Burduh

Nicolae Craiu